

Näringsdepartementet
n.remissvar@regeringskansliet.se

Ett förbättrat trygghetssystem för företagare – enkla och mer förutsägbart (2021:98)

Ert dnr N2022/00233

Inledningsvis vill kammarrätten framhålla att det är positivt att det har gjorts en översyn av bestämmelserna i socialförsäkringsbalken (SFB) för näringsidkare i syfte att minska skillnaderna mellan olika företagsformer. Kammarrätten har inga invändningar mot inriktningen. Vissa delar av betänkandet framstår dock inte som helt genomarbetade. Läsningen försvåras exempelvis av att vissa frågor behandlas på flera ställen och andra frågor redovisas under avsnitt som inte överensstämmer med rubriksättningen. En ytterligare allmän brist är att det saknas en konsekvensbedömning i förhållande till domstolarnas verksamhet.

Kammarrätten vill härutöver lämna följande närmare kommentarer.

Den nya bestämmelsen i 25 kap. 6 a § SFB

Kammarrätten tillstyrker utredningens förslag om att införa en ny bestämmelse i SFB om hur beräkningsunderlaget för sjukpenninggrundande inkomst för den som har inkomst av näringsverksamhet ska fastställas. Kammarrätten har inte heller några synpunkter på att tillämpningen av de föreslagna ändringarna regleras i en förordning.

Kammarrätten har dock följande synpunkter på den nya bestämmelsens utformning och placering.

Definitioner

Definitioner för begrepp som används i bestämmelsen har placerats i den föreslagna förordningen. Sett till systematiken i SFB i övrigt återfinns

vanligen definitionerna i lagtext. Förutom att det skulle underlätta för läsaren, finns då också möjlighet att närmare beskriva definitionerna i en författningskommentar.

Placeringen i SFB

Den nya bestämmelsen har placerats under rubriken *Grundläggande bestämmelser* i 25 kap. SFB. Utifrån den befintliga systematiken i kapitlet synes en mer logisk placering vara att lägga den under rubriken *Inkomst av annat förvärvsarbete*.

Det föreslagna tredje stycket

Utformningen av bestämmelsens tredje stycke får till följd att Försäkringskassan alltid behöver göra en beräkning enligt alternativregeln oavsett om det begärs av den försäkrade, vilket inte synes ha varit avsikten. Det behöver därför förtydligas i lagtexten att tredje stycket endast ska tillämpas i de fall som den försäkrade har begärt att underlaget ska beräknas enligt alternativregeln. Motsvarande gäller för 4 § i förslaget till förordning.

Kammarrätten noterar även att hänvisningen i 4 § förordningen till 26 a § andra och tredje stycket SFB inte synes vara korrekt. Huvudregeln och alternativregeln finns beskrivna i paragrafens första respektive andra stycke.

Språkliga synpunkter

26 a § första stycket 1 och 2 bör inledas med liten bokstav. I första stycket 2 bör inledande ”Som” strykas.

Information till den försäkrade om alternativregeln

I betänkandet konstateras vidare att alternativregeln inte ska gälla automatiskt, utan att det krävs ett visst mått av aktivitet från den försäkrade. Den försäkrade ska underrättas om alternativregeln antingen i beslutet (avsnitt 2.11.4 och 2.12.4) eller vid kommunikeringen (avsnitt 2.12.2).

Kammarrätten ifrågasätter, utifrån bestämmelserna i 113 kap. SFB, möjligheten för den försäkrade att åberopa alternativregeln efter att ett beslut har fattats. Kammarrätten noterar också att bestämmelsen i 110 kap. 13 a § SFB endast omfattar ärenden om sjukpenning när Försäkringskassan beslutar till den försäkrades nackdel. Krav på kommunikering enligt 25 § förvaltningslagen (2017:900) gäller endast om det inte är uppenbart obehövligt. Hur den försäkrade ska nås av informationen om möjligheten att begära beräkning enligt alternativregeln behöver därför tydliggöras.

Detta yttrande har beslutats av tf. kammarrättslagmannen Roger Gavelin och kammarrättsrådet Kristina Linderoth efter föredragning av föredragande juristen Katarina Birkefall.

Roger Gavelin

Kristina Linderoth

Katarina Birkefall